

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

294

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Snježana Bagić, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Davor Krapac, Ivan Matija, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Arsen Mujagić iz Malog Lošinja, kojeg zastupa odvjetničko društvo Vukić, Jelušić, Šulina, Stanković, Jurcan i Jabuka iz Rijeke, na sjednici održanoj 19. studenoga 2015. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Ukidaju se:

– rješenje Županijskog suda u Rijeci broj: Kž-338/2013-2 od 26. lipnja 2013.

– rješenje Općinskog suda u Rijeci broj: K-24/13 od 10. svibnja 2013.

III. Predmet se vraća Općinskom sudu u Rijeci na ponovni postupak.

IV. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Dopuštenu i pravodobnu ustavnu tužbu podnio je Arsen Mujagić iz Malog Lošinja, kojeg u postupku pred Ustavnim sudom zastupa odvjetničko društvo Vukić, Jelušić, Šulina, Stanković, Jurcan i Jabuka iz Rijeke.

Podnositelj u ustavnoj tužbi tvrdi da su mu rješenjima Županijskog suda u Rijeci broj: Kž-338/2013-2 od 26. lipnja 2013. i Općinskog suda u Rijeci broj: K-24/13 od 10. svibnja 2013. povrijeđena ljudska prava i temeljne slobode zajamčene člancima 14. i 29. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), kao i članak 3. Ustava.

1.1. Osporenim rješenjima pravomoćno je odbačena privatna tužba podnositelja radi kaznenog djela клевете из članka 200. stavka 1. Kaznenog zakona (»Narodne novine« broj 110/97., 27/98. – ispravak, 129/00., 51/01., 111/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11., u daljnjem tekstu: KZ) jer okrivljenik prethodno nije ispitan.

1.2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) Ustavni sud je zatražio i izvršio uvid u spis Općinskog suda u Rijeci broj: K-24/13.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

2. Podnositelj je 16. siječnja 2013. Općinskom sudu u Rijeci podnio privatnu tužbu protiv Rudolfa Ivkovića radi počinjenja kaznenog djela клевете из članka 200. stavka 1. KZ-a.

Rješenjem Općinskog suda u Rijeci broj: K-24/13 od 10. svibnja 2013., na temelju članka 525. stavka 3. u vezi sa člankom 344. stavkom 1. točkom 2. i člankom 341. stavkom 3. Zakona o kaznenom postupku («Narodne novine» broj 152/08., 76/09., 89/11. i 121/11. – pročišćeni tekst, 143/12., 56/13. i 145/13., u daljnjem tekstu: ZKP/08) odbačena je privatna tužba podnositelja s obrazloženjem da osumnjičenik nije ispitan prije podnošenja privatne tužbe, a u privatnoj tužbi nije predloženo suđenje u odsutnosti.

Žalba podnositelja odbijena je kao neosnovana osporenim rješenjem Županijskog suda u Rijeci broj: KŽ-338/2013-2 od 26. lipnja 2013. koje je potvrdilo navode iz prvostupanjskog rješenja.

2.1. U obrazloženju rješenja Županijskog suda u Rijeci navedeno je:

»Žalitelj međutim očito previđa da je dana 01. siječnja 2013. godine, dakle prije podnošenja predmetne privatne tužbe, stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine broj 143/2012) kojim je izmijenjena odredba članka 525 stavka 3 ZKP/08 a prema kojoj će sudac pojedinac donijeti rješenje o odbacivanju privatne tužbe, između ostalog, i ako ustanovi da postoje razlozi iz članka 344 stavka 1 točke 2 ZKP/08 odnosno da je privatna tužba podignuta a da za to nisu ispunjeni zakonski uvjeti propisani za podizanje optužnice u članku 341 i članku 356 stavku 3 ZKP/08.

Kako je u stavku 3. članka 341 ZKP/08 propisano da, ukoliko nije predloženo suđenje u odsutnosti, osumnjičenik mora biti ispitan prije podizanja optužnice to se, u okolnostima kada okr. Rudolf Ivković nije ispitan a u privatnoj tužbi nije predloženo suđenje u njegovoj odsutnosti, posve pravilnom i na zakonu osnovanom ukazuje odluka suda prvog stupnja o odbacivanju privatne tužbe privatnog tužitelja Arsena Mujagića.«

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

3. Podnositelj u ustavnoj tužbi smatra da mu je osporenim rješenjem povrijeđeno načelo jednakosti svih pred zakonom koje garantira članak 14. Ustava te pravo na pravično suđenje iz članka 29. stavka 1. Ustava, a ujedno smatra da je došlo i do povrede ustavnog načela vladavine prava iz članka 3. Ustava.

Podnositelj u ustavnoj tužbi između ostalog navodi:

»Navedeni pravni stav tužitelj smatra posvema neosnovanim jer u skraćenom kaznenom postupku iniciranom po privatnoj tužbi privatnog tužitelja zakonodavac nije propisao da je potrebno obligatorno ranije ispitivanje okrivljenika.

Isto je, naime, potrebno samo kada je kazneni postupak iniciran na temelju optužnice nadležnog državnog odvjetništva ili oštećenika kao tužitelja, a ne i slučaju iniciranja kaznenog postupka podnošenjem privatne tužbe temeljem odredbe čl. 524/1. ZKP-a.

(...)

Naposljetku, na okolnost činjenice da ispitivanje okrivljenika nije pretpostavka bez ispunjenja koje se ne može podnijeti privatna tužba za kaznena djela protiv časti i ugleda, te okolnost eklatantnog povrjeđivanja dvaju uvodno akcentiranih zajamčenih ustavnih prava, tužitelj tužbi priklapa dva rješenja donijeta po Županijskom sudu u Puli u predmetu poslovnog broja Kir-296/13 koja dokazuju ispravnost njegovog pravnog stava o ovom procesnopravnom pitanju i nejedinstvenu primjenu procesnog prava od strane sudova iste instance na tužiteljevu štetu.«

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

4. U ustavnoj tužbi podnositelj sažeto ističe da je osporenim rješenjima privatna tužba podnositelja odbačena jer prethodno, prije njezina podnošenja, osumnjičenik nije bio ispitan (nije iznio svoju obranu).

Iako je podnositelj istaknuo da su mu osporenim rješenjima povrijeđena i druga ustavna prava, Ustavni sud ocjenjivao je navode ustavne tužbe na osnovi člankom 29. stavkom 1. Ustava zajamčenog, između ostalih prava, i prava na pristup sudu.

4.1. Pravo na pristup sudu važan je aspekt prava na pravično suđenje, zajamčenog navedenim člankom Ustava, koji glasi: